

LECTURES

DIUMENGE 06/08/2017

DURANT L'ANY XVIII. CICLE A.

1ª LECTURA. (Isaïes 55,1-3)

Això diu el Senyor:

"Oh tots els assedegats,
veniu a l'aigua;
veniu els qui no teniu diners,
compreu i mengeu,
compreu llet i vi sense diners,
sense pagar res.

¿Per què perdeu els diners
comprant un pa que no alimenta,
i malgasteu els vostres guanys
en menjar que no satisfan?

Escolteu bé, i tastareu cosa bona,
i us delectareu assaborint el bo i millor.
Estigueu atents, veniu a mi
i us saciareu de vida.
Pactaré amb vosaltres una aliança eterna,
els favors irrevocables promesos a David".

2ª LECTURA (Romans 8,35,37-39)

Germans,
¿qui serà capaç d'allunyar-nos del Crist,
que tant ens estima?
¿Els contratemps, la por, les persecucions,
la fam o la nuesa,
el perills, la mort sagnant?

De tot això en sortim fàcilment vencedors
amb l'ajut d'aquell que ens estima.
Estic ben segur que ni la mort ni la vida,
ni els àngels ni altres poders,
ni res del món present o del futur,
ni el estols del cel o de les profunditats,
ni res de l'univers creat
no serà capaç d'allunyar-nos de Déu
que, en Jesucrist, el nostre Senyor,
ha demostrat com ens estima.

EVANGELI. (Mateu 14,13-21)

En aquell temps,
quan Jesús rebé la nova de la mort de Joan Baptista,
se n'anà amb una barca cap un lloc despoblat.
així que la gent ho va saber,
el van seguir a peu des dels pobles.
Quan desembarcà veié una gran gentada;
se'n compadí i curava els seus malalts.
Els deixebles, veient que es feia tard,
anaren a dir-li:
"Som en un indret despoblat
i ja s'ha fet tard.
Acomiadeu la gent. Que se'n vagin
als pobles a comprar-se menjar".

Jesús els respongué:
"No cal que hi vagin.
Doneu-los menjar vosaltres mateixos".
Els li diuen:
"Aquí només tenim cinc pans i dos peixos".
Jesús respongué: "Porteu-me'ls".

Llavors ordenà que la gent s'assegués a l'herba;
prengué els cinc pans i els dos peixos,
alçà els ulls al cel, digué la benedicció,
els partí i donava els pans als deixebles
i ells els donaven a la gent.

Tothom en menjà tant com volgué
i recolliren dotze coves plens de les sobres.
Els qui n'havien menjat eren tots plegats
uns cinc mil homes, sense comptar-hi
les dones i la mainada.

PROJECTE D'HOMILIA

(Suggeriment: seria bo llegir aquests *Apunts* tenint davant no solament la *lectura* que avui ens proposa el missal sinó el llibre de l'Evangelí de Mateu i poder llegir-hi els fragments que no es recullen al missal).

Després de les *paràboles del regne*, l'evangelí de Mateu continua amb uns relats que en podríem dir *signes (de la presència) del regne*.

El conjunt de les paràboles ens deixen clar que el *Regne del cel* no és pas com els regnes d'aquest món, els quals són ben visibles per l'exhibició que fan del seu poder i del seu domini sobre els altres. Com que el Regne de Déu no és de domini, el més normal és que passi desapercebut, com el *llevat* que fa fermentar la farina, o la *llavor* sembrada al camp, o el *tesor* amagat o la *perla* que es busca... De fet, tothom qui creu en el *domini sobre els altres* és incapaç de "veure" el (*nou*) Regne, perquè *té ulls però no hi veu...*

No obstant, el *Regne* que Jesús anuncia està ben present, i manifesta una gran eficàcia salvadora. És el que volen dir els *relats* que segueixen al capítol de les *paràboles*. Són uns *relats* que sovint, vistos des de la nostra perspectiva, contenen "miracles".

"miracles".

Heus aquí una paraula que avui s'ha convertit per a molts en un escull insalvable. Com diu un bon amic, "abans la gent creia gràcies als miracles; però avui creiem a pesar dels miracles". No sé si abans la gent creia en Jesús gràcies als miracles... Potser seria més apropiat dir que algunes persones creien en els miracles "gràcies a Jesús". Era més "interessant"...

L'evangelí d'avui ens exposa el **signe** més important de la presència del Regne de Déu. Per destacar la seva importància, Mateu (que en aquest punt segueix l'evangelí de Marc) l'explica dues vegades, repetint-lo quasi amb les mateixes paraules (Mateu 15,32-39). Amb aquest recurs literari s'aconsegueix destacar també una altra cosa ben important: la *centralitat* de l'actitud de la fe (dels deixebles (Mateu 14,32), de la dona *cananea* (15,28) o de la gent en general...(15,29), en contrapunt amb l'observança de les "tradicions" dels fariseus (15,1-20).

L'evangelí d'avui sol ser conegut com la *1ª Multiplicació dels pans*. Penso que és una equivocació anomenar-lo així.

La nostra ment funciona amb **paraules**. Pensem amb **paraules**.

Si se'ns ofereix una paraula inadequada, aquesta es converteix en un obstacle per poder entendre.

La paraula "multiplicació" és inadequada per entendre allò que ens vol dir l'evangelí d'avui. Jesús no "multiplica" el pans sinó que demana els pans que tenen els deixebles i els parteix i reparteix. Caldria, doncs, parlar de la *Partició dels pans* o de la *Fracció dels pans*.

"Multiplicar els pans" suggereix una acció divina; la manifestació d'un poder sobrenatural de Jesús; un "miracle" que només ell, perquè és Déu, podria fer.

No és això el que vol dir-nos l'evangelí, sinó tot el contrari. No es tracta de multiplicar sinó de compartir. No és una qüestió de miracles sinó d'amor. Jesús provoca que els seus deixebles comparteixin allò que tenen, i facin l'experiència de que, compartint, n'hi per a tots i de sobres.

Compartir, i comprovar l'eficàcia de fer-ho, és el primer **signe** de que "el Regne de Déu està enmig vostre".

Es tracta d'un relat molt elaborat, amb una gran quantitat de detalls plens de simbolisme. Ara, aquí, no ens hi podem aturar. Només n'enumeraré alguns perquè cadascú hi pensi i intenti descobrir-ne el significat. Com diu el títol d'un llibre conegut, "Atraveix-te a pensar", ara diria: *Atravem-nos a interpretar també pel nostre compte*.

- Els gestos i les paraules de Jesús:

Fan pensar directament en l'acció central de la missa: "prengué els pans..., alçà els ulls al cel, digué la benedicció, els partí i donava...a la gent". El relat és una escenificació de la realitat profunda de l'eucaristia de cada diumenge.

- Els números (que quasi sempre tenen caràcter simbòlic):

- El 5 (penseu en Pentecosta = 50; 5000).
- 5 pans i 2 peixos = 7, número que indica una certa totalitat.

- el 12, la xifra del Poble Elegit...

- "**Homes**" = barons adults = caps de família. Per què no s'hi compten "les dones i la mainada"? Què se'n vol dir amb aquest "detall"? ¿Ho considereu l'expressió inoportuna d'un masclisme subjacent?

- En barca i a peu...

Per què la gent "segueix a peu" per arribar allà on Jesús hi va "en barca"?

- Per què Jesús se'n va a un "**lloc despoblat**"?

- Mengen asseguts (com els "senyors")

Per què Jesús "ordena que la gent s'assegui per menjar"?

MISSATGE

La **compassió** de Jesús quan es troba amb la multitud no el porta a "*fer de Déu*", sinó a *ser company*. No el porta a solucionar els seus problemes *fent miracles* sinó invitant-los a *compartir*.

Noteu que aquesta és precisament la *1ª temptació* que el mateix Jesús va haver de superar allà *al desert*. Tenia gana, i el *temptador* li diu: "si ets Fill de Déu" (fes un *miracle* :D, *converteix aquestes pedres en pans* (Mateu 4,3).

RESPOSTA

En aquesta ocasió proposo dos àmbits per a la *resposta*.

A) També avui, com sempre, al nostre món hi ha persones que només són "multituds".

Si nosaltres no estem en aquestes "multituds!", ens cal *desembarcar per trobar-nos amb elles, compadir-nos-en i curar el seus malalts*.

Com? Cadascú veurà i decidirà com, però fer-ho és una conseqüència directa de considerar-nos *deixebles de Jesús*. Les "multituds" que pateixen fam no han de quedar en un "món apart del nostre".

B) En un altre sentit també cal donar-nos que la nostra església actual està més "dissenyada" per a convocar *multituds* que per generar *comunitats*. Fins quan durarà això que contradiu directament l'acció de Jesús?!

La crisi de l'Església Occidental no consisteix en que ha disminuït la pràctica de la religió sinó en que les nostres misses (que són "*el cim i la font de la vida cristiana*", segons el Concili Vaticà II) tenen més clima de *multitud despersonalitzada* (encara que hi hagi poca gent) que de *comunitat de persones adultes*, actives, amb veu i vot, amb capacitat de resposta.

Quan tardarem a aprofitar la providencial "manca de vocacions sacerdotals" per donar-nos que els "*cinc pans i dos peixos*" de moltes de les nostres comunitats són suficients per fer camí, si els compartim?

PREGUNTES per al diàleg

1. L'evangelí d'avui és una escenificació de l'eucaristia dels diumenges. Comparant les vostres trobades amb el relat evangèlic, què hi descobriu que us pugui ajudar a millorar-les?
2. Els evangelis insisteixen en una actitud de Jesús: la **compassió** (envers les multituds o les persones concretes). Però, *ser compadit* pot resultar *humiliant*. Com ha de ser la *compassió* perquè no sigui humiliant sinó *alliberadora*?
3. L'evangelí parla de 5000 **homes** sense comptar les **dones** i la mainada. Amb aquesta expressió segurament es vol ressaltar la (nova) condició de **persones adultes i lliures** dels "5000". Per això es diu que "mengen **asseguts**". Avui parlariem de "caps de família", que sempre eren **homes adults**. Però això, sortosament, avui ha canviat. ¿Com es viu en la vostra parròquia o comunitat la *igualtat* entre dona i home?

Mossèn Pere Torras

Paraules i Parauletes

DURANT L'ANY XVIII. CICLE A.

"PARTIR".

164. Partir. (...prengué els cinc pans... els partí i donava...).

Partir i compartir.

Moltes edicions escrites d'aquest relat hi posen el títol de "*La multiplicació dels pans*". És un títol equívoc perquè, en la nostra mentalitat *cientifitzada*, "multiplicar" predisposa a entendre aquest relat com un "miracle", i els *miracles* són cosa de Déu o d'algú amb poders divins. (Això passa també en moltes altres accions de Jesús. Però ara centrem-nos en aquest relat).

No es tracta de cap *miracle* per posar de manifest els *poders divins* de Jesús. En tot cas, el "miracle" caldria situar-lo en la capacitat humanitzadora del *partir* i *compartir*.

Davant la multitud necessitada, els apòstols suggereixen a Jesús que se'ls tregui de sobre, i que s'espavilin per anar a comprar-se els *queviures* que necessiten. La resposta de Jesús és sorprenent: *No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos.*

Els deixebles repliquen que ells només tenen *cinc pans i dos peixos*. És tot el que tenen, i resulta absolutament insuficient.

No obstant, Jesús els demana de posar-ho en comú; i aleshores els deixebles comproven que això poc que tenen, partit i compartit, arriba a tothom, i de sobres.

Abans de **partir-ho**, Jesús alçà els ulls al cel i digué la benedicció. Les expressions que fa servir evoquen les trobades eucarístiques (eucaristia significa acció de gràcies) en què les primeres Comunitats cristianes partien i compartien el pa ([Actes 4:34](#)).

En el relat, els cinc pans i dos peixos representen **tot** el que tenen per menjar ($5+2=7$. El número set indica *plenitud*). En realitat aquí els *pans* i els *peixos* volen significar la pròpia vida.

Allò important que mostra aquest relat és que la vida humana es viu compartint-la. Compartint la pròpia vida, aquesta no disminueix sinó que creix i s'expandeix. Podem trobar un *exemple visual* d'això en la flama d'un ciri: no es trenca ni disminueix quan s'hi encenen altres ciris; tants com es vulgui.

En la versió que d'aquest relat trobem en l'evangeli de Joan, s'hi estableix un nexa directe amb la vida del mateix Jesús: *La meva carn és veritable menjar i la meva sang és veritable beguda* ([Joan 6:55](#)). Aquestes paraules no s'han d'entendre com una peculiaritat exclusiva de Jesús sinó que expressen la característica més pròpia de la vida humana. Jesús personifica l'Home. Per als Humans: viure és rebre vida i donar-la. Partir i compartir.

Se'n pot dir "miracle" en el sentit més original d'aquesta paraula. Aquesta paraula ve del llatí *miraculum*, que significa *admirable*.

Mossèn Pere Torras

Entrevistes amb Fid'ho

DURANT L'ANY XVIII. CICLE A.

PRESENTACIÓ

Entrevistes amb Fid'ho pren forma de diàleg entre *Fid'ho* (abreviació de *Fill de l'Home*) i *Evy*, periodista. El nom *Evy*, per la seva semblança amb *Eva*, vol compensar l'excessiu pes que entre nosaltres té la paraula "home", presa sovint només en sentit de "baró". També, per la seva proximitat amb *evangelista*, vol destacar la semblança entre els primers evangelistes i els periodistes actuals quan ens ajuden amb "bones notícies".

Sóc conscient de com n'és d'arriscat l'ús d'aquest *gènere literari*, sobretot tenint en compte la qualitat de *l'entrevistat*. Intentaré que les paraules posades en boca de *Fid'ho* siguin tan ajustades com sàpiga al **missatge** que, ja fa dos mil anys, van intentar transmetre'ns centenars d'escriptors que van *inventar* el gènere literari "evangeli".

Dels moltíssims *evangelis* que es van escriure, la comunitat cristiana, des de fa molt temps, n'ha seleccionat només quatre. Aquesta capacitat selectiva de la Comunitat cristiana em permet l'atreviment d'escriure *Entrevistes amb Fid'ho*: si serveixen, hauran servit; si no, directament a la paperera!

Evy no exposarà les seves idees sinó que farà aquelles preguntes o comentaris que farien els suposats lectors o lectores que hi fossin presents. Així doncs, *Evy* no actua ni com a creient com a increient, ni religiós ni antireligiós, ni progressista ni conservador... Vol ser simplement "veu dels humans" que fan *preguntes* o exposen sentiments com *dubtes, queixes, esperances i anhels*.

ENTREVISTA

Evy

Una de les coses que més em molesten de la Religió és que "soluciona" fàcilment els grans problemes amb un simple "miracle".

L'evangeli d'avui és una mostra d'això que dic. Hi ha una multitud amb gent malalta. "Te'n vas *compadir*, vas *curar els malalts*", i tot arreglat. Molt bonic!... però continuen havent-hi tants malalts com sempre! Igualment amb el menjar. Només cinc panets per a cinc mil persones? Cap problema: *multipliques els pans, i en sobren dotze coves*. Massa maco!

Fid'ho

Estimat, *Evy*: no vagis pel camí fàcil!

Jo no faig **miracles**; ni *Déu* tampoc. I quan algú veu "miracles" en allò que faig, és que no ha estès res de res, o no vol entendre. Pensar en *miracles* és una manera de *fugir d'estudi*, perquè se suposa que són cosa de Déu. Per tant, els simples humans no ens hi hem de ficar. Creu-me *Evy*: No faig *miracles*; faig **humanitat**.

Evy

I les teves *curacions*?

Fid'ho

No puc fer Humanitat sense els *humans*. Les diferents i diverses *malalties* que pateixen els *humans* tenen una causa profunda: la manca de fe en la Humanitat. Per això, quan venen a mi, que sóc **fill de l'home**, ja han començat a curar-se.

Evy

Manca de fe en la Humanitat?...

Fid'ho

Sí, *Evy*: manca de fe en la Humanitat. És més còmode creure en *Déu* que creure en la *Humanitat*. *Déu*, cadascú se l'imagina com vol; en canvi la *Humanitat* està aquí, present en cada un de nosaltres i en cada ésser humà: com un do rebut; com una crida a la nostra generositat i creativitat. És quan no som ni fem Humanitat que la nostra vida pren alguna forma de malaltia. Aleshores, "recuperar la salut" es converteix en un *objectiu de substitució*.

Evy

En malalties psicològiques, potser sí. Però hi ha moltes malalties objectives, orgàniques: un braç trencat, un càncer, un virus... No són cap *objectiu de substitució!!!*

Fid'ho

Tens raó. Però els mals objectius els sentim com a *malaltia* quan els fem servir per centrar-nos només en nosaltres mateixos. Tot depèn de si l'objectiu de la nostra vida és la Humanitat o nosaltres. Qui té com a objectiu el manteniment de la seva pròpia individualitat, sempre estarà *malalt* d'alguna cosa. Qui té com a objectiu fer i sentir-se Humanitat, viu els mals com a limitacions, que seran superades en ell o en els altres. Si plantes una morera perquè vols menjar el seu fruit, i no te'n dona, serà un mal arbre, i acabaràs arrencant-lo. Però si l'has plantada perquè faci ombra al teu jardí, la manca de fruit no és cap mal, i fins i tot pot ser una cosa bona perquè no atrau insectes molestos. El *mal* el sentim en funció de l'*objectiu* que ens hem donat.

Evy

Això concorda amb el que diuen alguns especialistes: que el dolor està en el cervell. Patim més o menys segons l'atenció que hi posa el cervell.

Fid'ho

D'acord. Però no es tracta simplement d'una *tècnica* per no sentir el dolor. El dolor forma part, de moment, de la vida humana. La qüestió està en si aquest dolor val la pena o no. Els dolors de la mare quan infantia són ben reals, però no els viu com un mal, perquè serveixen a un objectiu que *val la pena*. Els sofriments de la meua Passió eren terribles, però els vaig afrontar perquè, amb ells, feia Humanitat.

Evy

Penso que, en un món inhumà com el nostre, tot es torna *malaltia*. La solució seria **desapuntar-se** del sistema actual; desfer-nos de la *Gran Aranya* que ens té atrapats. Però...

Fid'ho

La *Gran Aranya* és obra humana. La teranyina en què tants estan embolicats l'han teixida els mateixos humans. I no s'esquinça amb *miracles* sinó decidint viure en *llibertat* i *amor*.

Mossèn Pere Torras

DONEU-LOS VOSALTRES DE MENJAR

Jesús està ocupat en curar aquelles gents malaltes i desnodrides que li porten de tot arreu. Ho fa, segons l'evangelista, perquè el seu patiment el commou. Mentrestant, els seus deixebles veuen que s'està fent molt tard. El seu diàleg amb Jesús ens permet penetrar en el significat profund de l'episodi anomenat erròniament "la multiplicació dels pans".

Els deixebles fan a Jesús un plantejament realista i raonable: *"Acomiada la multitud perquè vagin als pobles a comprar-se menjar"*. Ja han rebut de Jesús l'atenció que necessitaven. Ara, que cadascú se'n torni al seu poble i es compri una mica de menjar segons els seus recursos i possibilitats.

La reacció de Jesús és sorprenent: *"No cal que se'n vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos"*. La fam és un problema massa greu per desentendre'ns els uns dels altres i deixar que cadascú ho resolgui en el seu propi poble com pugui. No és el moment de separar-se, sinó d'unir més que mai per compartir entre tots el que hi hagi, sense excloure ningú.

Els deixebles li fan veure que només hi ha cinc pans i dos peixos. No importa. El poc que hi ha és suficient quan es comparteix amb generositat. Jesús mana que s'asseguin tots sobre el prat per celebrar un gran dinar. De sobte tot canvia. Els que estaven a punt de separar-se per saciar la seva fam en el seu propi llogaret, s'asseuen junts entorn de Jesús per compartir el poc que tenen. Així vol veure Jesús a la comunitat humana.

Què succeeix amb els pans i els peixos en mans de Jesús? No els "multiplica" pas. Primer beneeix Déu i li dóna gràcies: aquells aliments vénen de Déu: són de tots. Després els va partint i els hi va donant als deixebles. Aquests, al seu torn, els van donant a la gent. Els pans i els peixos han anat passant d'uns als altres. Així han pogut satisfer tots la seva fam.

L'arquebisbe de Tànger ha aixecat un cop més la seva veu per recordar *"el sofriment de milers d'homes, dones i nens que, deixats a la seva sort o perseguits pels governs, i lliurats al poder usurer i esclavitzats de les màfies, pidolen, sobreviuen, pateixen i moren en el camí de l'emigració"*.

En comptes d'unir les nostres forces per erradicar de soca-rel la fam al món, només se'ns ocorreix tancar-nos en el nostre "benestar egoista" aixecant barreres cada cop més degradants i assassines. En nom de quin Déu els acomiadem perquè s'enfonsin en la seva misèria? On són els seguidors de Jesús?

¿Quan es sent a les nostres eucaristies el crit de Jesús. "Doneu-los menjar vosaltres"?

José Antonio Pagola